

CUMHURBAŞKANI DA SEÇİM VE PROPAGANDA DÖNEMİ YASAKLARINA TABİDİR:

Milletvekili Seçimi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ("Seçim Kanunu Teklifi") TBMM Başkanlığına sunuldu. Kanun Teklifi yasalaşsa dahi, Cumhurbaşkanı, televizyonlarda konuşmaları, törenler/açılışlar ve benzeri konularda, seçim ve propaganda dönemi yasaklarına tabi olacaktır. Sebepleri:

1-Seçim Kanunu Teklifinde *Cumhurbaşkanına ilişkin herhangi bir düzenleme/yenilik yok.*

2-298 Sayılı Kanun, seçimlerin "temel hükümlerine" ilişkin kanundur ve Cumhurbaşkanı Seçim Kanunu'nda aksini öngören özel hüküm olmayan tüm hususlarda uygulanır: 298 Sayılı Kanun Madde 1 ve 6271 Sayılı Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu Madde 2(5): "Bu Kanunda özel hüküm bulunmayan hallerde 298 Sayılı Kanun [...] uygulanır".

3-Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu'nda *propaganda dönemine* ilişkin en önemli iki belirleme 13. Maddede yapılmaktadır: i) "Türkiye Radyo ve Televizyonlarında yapılacak propaganda yayınları tam bir tarafsızlık ve eşitlik içinde yapılmalı" (YSK bu konuda sorumludur). ii) "Propaganda döneminde Başbakan, bakanlar ve milletvekilleriyle ilgili yasaklara ilişkin hükümler dahil olmak üzere, propagandaya dair diğer hususlarda 298 sayılı Kanun hükümleri KIYASEN uygulanır". Bu sebeple; örneğin, 298 Sayılı Yasada, Madde 64, 65 ve 66 propaganda dönemi yasakları kıyasen Cumhurbaşkanına uygulanır.

298 Sayılı Kanun, Madde 64 (Kamu kurumlarında, törenler/açılışlar yapılması yasağı), Madde 65 (makam vasıtalarını kullanma, ziyafet verme, vs. yasağı) ve Madde 66 (seçim propagandalarına memurların katılma yasağı); Cumhurbaşkanı Seçim Kanunu Madde 13/4'e göre, kıyasen Cumhurbaşkanına da uygulanır.

Özetle: Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu, açıkça, bakanlar ve milletvekilleri için geçerli tüm yasaklarının ve propagandaya dair hususların KIYASEN Cumhurbaşkanına da uygulanacağını belirlemiştir. Zira, artık Cumhurbaşkanı makamı *siyasi bir makamdır*. Anayasamızda ve yasalarımızda seçimlerin adil/eşit şartlarda gerçekleşme ilkesi gereği böyle olması zorunludur.

4-Ayrıca, özel radyo ve televizyonlarla ilgili yayınlarda, 298 Sayılı Kanun, Madde 52'ye göre *propaganda dönemi* yayınları "tam bir tarafsızlık ve eşitlik içinde yapılmalı" ve propaganda konuşmaları "TRT için uygulanan usul ve esaslara göre" yapılır. Madde 55/A ise, 2954 Sayılı

Kanun'la belirlenen temel ilkelerin özel radyo/TV'ler için de *tüm seçim dönemi*, geçerli olacağını belirler. Burada atıf yapılan 5. ve 20. Madde çok önemlidir: i) 5. Madde genel bir objektiflik ilkesi/kurallarını belirler. ii) 20. Madde ise: *"Bu Kanunda belirtilen yayın esaslarına uymak ve diğer siyasi partilere cevap hakkı doğuracak bir unsur TAŞIMAMAK kaydıyla; Cumhurbaşkanının ve TBMM'de grubu bulunan siyasi partilerin açıklama ve faaliyetlerinin yayınlanması, bunların HABER DEĞERİ ve niteliği taşıması şartına bağlıdır"*.

Bu maddelerin/kısıtlamaların, Cumhurbaşkanına da uygulandığını zaten YSK, 2018'de (Karar No 669) teyit etmiştir. Özetle: Seçim döneminde, Cumhurbaşkanının açıklamaları/konuşmaları sadece i) haber değeri taşıyorsa ve ii) diğer partilere cevap hakkı doğurmuyorsa; *diğer partilerle/siyasilerle ilgili tenkit, eleştiri, suçlama, vs. içermiyorsa*, yayınlanabilir. YSK bu konuda sorumludur. Saygılarımla, Av. Ece Güner.